

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาอำเภอแมริม จังหวัด เชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างครูผู้สอน จำนวน 96 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 221 คน ทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้ โดยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในรูปตาราง ประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของครูผู้สอน ผู้ปกครองและนักเรียน

ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 41-50 ปี วุฒิต่าง การศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาเอกที่สำเร็จพลศึกษาหรือสุขศึกษามีจำนวนน้อย มีประสบการณ์ สอนในระดับประถมศึกษามากกว่า 15 ปี โดยสอนประจำชั้นทุกวิชารวมทั้งวิชาพลศึกษา และส่วนใหญ่ ไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) จึงใช้วิธีศึกษาการสอนจากตำรา เอกสาร ด้วยตนเอง สำหรับนักเรียนซึ่งกำลังเรียนใน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 12-13 ปี เข้าเรียนในโรงเรียนตั้งแต่ ชั้นอนุบาล โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง เป็นลูกจ้างรายวันหรือเป็นกรรมกร

2. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่มีระดับการปฏิบัติมากคือ

ด้านการเตรียมการสอน ครูผู้สอนมีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหา ความรู้และพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย

ด้านการดำเนินการสอน ครูผู้สอนให้นักเรียนได้อบอุ่นร่างกายก่อนฝึกปฏิบัติและคลาย ความอบอุ่นของร่างกายหลังการฝึกปฏิบัติ ในการสอนนั้นได้เน้นให้นักเรียนมีการปฏิบัติจริงและ ขณะทำการฝึกปฏิบัติครูผู้สอนได้ควบคุมดูแลและให้คำแนะนำแก่นักเรียนอย่างใกล้ชิด กิจกรรมที่ใช้

สอน ครูผู้สอนใช้กิจกรรมที่ช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง ในขณะที่เดียวกัน นักเรียนได้ร่วมเรียนกับเพื่อนอย่างมีความสุข มีความสนุกสนาน เพลิดเพลิน ส่วนสื่อการสอนครูผู้สอนได้มีการสำรวจสภาพของอุปกรณ์และทดลองใช้ก่อนนำไปสอน โดยอุปกรณ์ที่ใช้สอนนั้นเป็นของจริงมากกว่าแผนภูมิ รูปภาพ เช่น การใช้ตัวครูผู้สอนสาธิตทักษะต่างๆ สำหรับการวัดผลและประเมินผล ครูผู้สอนใช้เกณฑ์เปรียบเทียบการพัฒนาความรู้และทักษะของแต่ละบุคคลตลอดจนมีการวัดผลและประเมินผลด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนด้วย นอกจากนี้ครูยังใช้พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกขณะปฏิบัติกิจกรรมเป็นส่วนหนึ่งของการวัดผล สำหรับการเรียนของนักเรียนที่มีการปฏิบัติมากคือ มีการฝึกปฏิบัติในสนามมากกว่าเรียนในห้องเรียนโดยปฏิบัติตามการสาธิตของครู และได้รับการดูแลอยู่เสมอในขณะที่ฝึกปฏิบัติ นักเรียนมีความสนุกสนาน สนใจและอยากเรียนพลศึกษา สำหรับการวัดผลและประเมินผลนักเรียนมีการทดสอบทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติและมีการทดสอบเก็บคะแนนจากการฝึกปฏิบัติด้วย

สำหรับปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาที่ได้รับการสนับสนุน ครูผู้สอนมีความเห็นว่า ผู้ปกครองนักเรียนให้ความร่วมมือและสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสได้เข้าร่วม กิจกรรมพลศึกษา ส่วนปัจจัยสนับสนุนการเรียนพลศึกษา นักเรียนมีความเห็นว่า คณะครูในโรงเรียนให้นักเรียนมีโอกาส ได้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา นอกจากนี้ปัจจัยที่ไม่ได้รับการสนับสนุนทั้งครูผู้สอนและนักเรียนมีความเห็นที่สอดคล้องกันคือ อาคารพลศึกษา

3. ความความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ครูผู้สอนมีความเห็นว่า การสอนพลศึกษาในระดับประถมศึกษาควรเน้นให้นักเรียนมีความรู้ และทักษะพื้นฐานของกิจกรรมพลศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนควรจัดซื้ออุปกรณ์ให้เพียงพอแก่นักเรียน โดยครูผู้สอนต้องดูแลสื่ออุปกรณ์นั้นให้พร้อมที่จะใช้อยู่เสมอ นอกจากนี้ครูผู้สอนเห็นว่าทั้งครูและนักเรียนควรแต่งกายชุดพลศึกษาในวันที่มีการเรียนการสอนพลศึกษาด้วย การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาควรได้รับความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน และสำหรับนักเรียนที่มีความสามารถ มีทักษะกีฬาดีควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นนักกีฬา

ส่วนนักเรียนมีความเห็นว่า การเรียนพลศึกษาควรให้โอกาสนักเรียนทุกคนได้มีการออกกำลังกาย อีกทั้งต้องเรียนรู้เนื้อหา ทฤษฎีและมีการฝึกปฏิบัติควบคู่กันไป สิ่งที่จะช่วยให้การเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียนรู้นั้น นอกจากจะต้องมีสื่ออุปกรณ์ที่พร้อมและพอเพียงแก่นักเรียนแล้ว ควร มีอาคารสถานที่ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมพลศึกษาด้วย สำหรับเนื้อหาวิชาพลศึกษาที่ได้เรียนและเวลาเรียน นักเรียนเห็นว่ามีความเหมาะสมดีแล้ว การประเมินผลควรมีการประเมินทั้งภาคทฤษฎีและ

ภาคปฏิบัติ ส่วนครูผู้สอนพลศึกษาจะเป็นเพศชายหรือเพศหญิงก็ได้ แต่ควรเป็นผู้จบพลศึกษาโดยตรง อีกทั้งมีเทคนิค วิธีการให้คำแนะนำและเป็นผู้ฝึกสอนที่ดี นอกจากนี้นักเรียนยังมีความคิดเห็นว่าการเรียนพลศึกษามีความจำเป็นเพราะเป็นวิชาที่ช่วยทำให้ร่างกายแข็งแรง จิตใจสดชื่น สมองปลอดโปร่ง

สำหรับปัญหาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา ครูผู้สอนเห็นว่า จำนวนครูผู้สอนพลศึกษาและสื่ออุปกรณ์ที่ใช้สอนพลศึกษามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ส่วนนักเรียนเห็นว่าปัญหาในการเรียนพลศึกษาโรงเรียนมีบริเวณสนามไม่เหมาะสมกับการเล่นกีฬาและโรงเรียน มีอุปกรณ์เล่นกีฬาน้อยเกินไป ไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

อภิปรายผล

1. การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ด้านการเตรียมการสอน ครูผู้สอนได้มีการกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ครอบคลุมเนื้อหาความรู้และพฤติกรรมตามหลักสูตรกำหนด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอนได้ตระหนักถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อให้นักเรียนได้บรรลุตามจุดประสงค์จึงกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งพุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย อีกทั้งครูผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนมากกว่า 15 ปี จึงมีความเข้าใจและเตรียมการสอนที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับข้อคิดของวิลลา วโรตมะวิชญ์ (2531, หน้า 17) ที่ว่า “จุดมุ่งหมายจะกล่าวถึงสิ่งที่นักเรียนสามารถจะทำได้หลังจากการเรียนรู้ ไม่ได้หมายถึงสิ่งที่ครูจะทำได้ระหว่างการสอน” นั่นคือ ครูผู้สอนคำนึงถึงสิ่งที่นักเรียนจะได้รับเป็นประการสำคัญ อีกทั้งการกำหนดจุดประสงค์ได้ครอบคลุมเนื้อหา ย่อมส่งผลให้การจัดกิจกรรมมีประสิทธิภาพซึ่งจะให้นักเรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ มีความคิด มีคุณธรรม มีลักษณะนิสัย และบุคลิกภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2538, หน้า 15)

ด้านการดำเนินการสอน ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการสอนโดยให้นักเรียนได้มีการอบอุ่นร่างกายก่อนฝึกและคลายความอบอุ่นของร่างกายหลังการฝึกปฏิบัติ ซึ่งการสอนดังกล่าวเป็นไปตามขั้นตอนการสอนพลศึกษาในชั้นการเตรียมหรือนำเข้าสู่บทเรียนโดยใช้เวลาประมาณ 5-8 นาที เป็นการบริหารร่างกายเพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการออกกำลังกายในขั้นต่อไป ทั้งนี้ นักเรียนยังมีความสนุกสนานเพลิดเพลินในการเรียนอาจเป็นเพราะกิจกรรมที่ครูจัดให้นักเรียนมีการเตรียมการสอนเป็นอย่างดี เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกิจกรรมตามขั้นตอน นอกจากนี้ครูผู้สอนมีการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดในขณะที่นักเรียนฝึกทักษะเพราะต้องคำนึงเสมอว่านักเรียนในระดับประถมศึกษาที่มีความสนใจในช่วงระยะสั้นๆ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีวิธีและรูปแบบการจัดกิจกรรมให้

ตอบสนองพัฒนาการของนักเรียนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังที่ วาสนา คุณาอภิสิทธิ์ (2539, หน้า 27) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัยมุ่งให้นักเรียนมีสุขภาพกายสุขภาพจิตที่ดี อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาด้านสติปัญญาสำหรับเด็กในระยะเริ่มเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพลาโตและอริสโตเติล (Plato & Aristotle อ้างใน วาสนา มั่งคั่ง, 2527, หน้า 4) ที่กล่าวว่าก่อนจะให้การศึกษาด้านอื่นๆ ควรให้เด็กมีสุขภาพดีเสียก่อน ในการเรียนการสอนพลศึกษายังพบว่าครูผู้สอนใช้สื่อและอุปกรณ์ของจริงเนื่องจากการเรียนการสอนพลศึกษาเป็นการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะให้เกิดสมรรถภาพที่ดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ฉะนั้นการที่ครูผู้สอนใช้อุปกรณ์ของจริงโดยเฉพาะตัวจริงทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้มีทักษะและมีความคิดรวบยอดได้ดีกว่าสื่อประเภทอื่นๆ ครูผู้สอนมีการวัดผลและประเมินผลจากพฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกขณะปฏิบัติ ซึ่งเป็นการวัดผลและประเมินผลด้านทักษะและพัฒนาการของนักเรียนตรงกับหลักการของกาวจัดการเรียนการสอนพลศึกษาที่เป็นลักษณะการเรียนรู้เพื่อฝึกทักษะด้วยการปฏิบัติ เพื่อให้ทราบว่านักเรียนได้รับผลสัมฤทธิ์ทางทักษะและความสามารถทางกีฬาเพียงใด มีสุขภาพและสมรรถภาพทางกายแข็งแรงเพียงใด มีความรู้ความเข้าใจทางพลศึกษาตลอดจนความมีน้ำใจนักกีฬาและเจตคติที่มีต่อการกีฬากพลศึกษาเพียงใด (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539, หน้า 347) สำหรับการเรียนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติตามการสาธิตของครู ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งที่ต้องปฏิบัติเพื่อให้นักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมและสามารถฝึกปฏิบัติได้ถูกต้องตามหลักการพลศึกษาและกิจกรรมที่ครูใช้สอนนั้นทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน สนใจ อยากเรียน ซึ่งการที่จะจูงใจให้นักเรียนมีพฤติกรรมดังกล่าวนั้น ครูผู้สอนต้องมีทักษะทางกีฬาที่ดีเพื่อเป็นแบบอย่างที่ต้องการให้กับนักเรียน ครูผู้สอนพลศึกษาจึงควรจบพลศึกษาโดยตรง ดังที่ บุชเชอร์ (Bucher อ้างใน ชนะ พรหมประสิทธิ์ และคณะ, 2537, หน้า 3) ที่ให้ข้อคิดว่าการสอนพลศึกษาจะทำให้เกิดผลดีนั้น ครูผู้สอนควรจะต้องมีคุณวุฒิทางพลศึกษาโดยตรงเพื่อที่จะถ่ายทอดวิชาความรู้ เจตคติ และแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก การวัดผลและประเมินผล มีการทดสอบทั้งภาคความรู้และภาคปฏิบัติ สอดคล้องกับข้อคิดที่ สมคิด ชิตประสงค์ (2517, หน้า 163) ได้กล่าวไว้ใน การวัดผลทางพลศึกษาว่าครูผู้สอนพลศึกษาควรจะได้วัดให้ครอบคลุมทุกด้าน คือ สมรรถภาพทางกาย ทักษะต่างๆ ความรอบรู้และความเข้าใจ คุณลักษณะ สุขนิสัย และทัศนคติ

ปัจจัยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ปรากฏว่าผู้ปกครองให้ความร่วมมือและสนับสนุนให้นักเรียนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมพลศึกษา นอกจากนี้ปัจจัยสนับสนุนการเรียนนั้น ได้แก่ คณะครูในโรงเรียนให้นักเรียนมีโอกาสได้เข้าร่วมกิจกรรมการแข่งขันกีฬา อาจเนื่องจากเท่าที่เป็นอยู่โรงเรียนเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองได้เข้าร่วมกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้น ทั้งนี้โรงเรียนอาจมีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของกิจกรรมพลศึกษา อีกทั้ง

คณะครูก็ได้ตระหนักถึงความสำคัญของพลศึกษา จึงส่งผลให้ผู้ปกครองสนใจและมีคณะครูสนับสนุน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิคม ผัดแสน (2540, หน้า 46) ที่พบว่า ครู ผู้ปกครอง/ศิษย์เก่า ซึ่งเป็นคณะกรรมการโรงเรียนประถมศึกษาได้ให้การสนับสนุนกิจกรรมกีฬาภายในโรงเรียน ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมพลศึกษา สำหรับปัจจัยที่ไม่ได้ รับการสนับสนุนครูผู้สอนและนักเรียนต่างให้ความเห็นที่ตรงกัน คือ อาคารพลศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าโรงเรียนประถมศึกษาของประเทศมีจำนวนมาก การจัดสร้างโรงยิมเนเซียมต้องใช้เงินงบประมาณแต่ละหลังเป็นจำนวนมาก รัฐจึงไม่สามารถจัดให้แก่โรงเรียนประถมศึกษาได้ครบทุกโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม การดำเนินการด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางพลศึกษาตามหลักสูตรในโรงเรียนประถมศึกษา เขตการศึกษา 1-5, 12 และเขตกรุงเทพมหานคร (ชนะพรหมประสิทธิ์ และคณะ, 2537, หน้า 211) ที่ระบุว่าอุปกรณ์พลศึกษามีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน สถานที่สำหรับจัดกิจกรรมพลศึกษาในร่มทุกโรงเรียน ไม่มีอาคารพลศึกษา แต่ถ้าหากโรงเรียนใดมีก็จะทำให้การจัดการเรียนการสอนพลศึกษามีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น เนื่องจากอาคารพลศึกษา เป็นสถานที่เหมาะสมอย่างยิ่ง ในการจัดกิจกรรมพลศึกษา สามารถใช้เป็นสถานที่ฝึกซ้อมแข่งขันกีฬาได้หลายประเภท ใช้ได้ตลอดเวลาทุกฤดูกาลและทุกสภาพอากาศ อันจะส่งผลให้ผู้เรียนมีการฝึกทักษะได้อย่างต่อเนื่องเกิดสมรรถภาพที่ดีได้

2. ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา

ครูผู้สอนเห็นว่า นักเรียนที่มีความสามารถ มีทักษะกีฬาดีควรได้รับการส่งเสริมให้เป็นนักกีฬาอาจเป็นเพราะการเป็นนักกีฬานอกจากจะทำให้ร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์แล้วยังส่งผลให้มีพัฒนาการด้านจิตใจและอื่นๆ ตามไปด้วย นอกจากนี้ผู้ที่มีความสามารถทางการกีฬายังมีโอกาสได้รับการพิจารณาในการเข้าศึกษาต่อในระดับต่างๆ เป็นกรณีพิเศษ เช่น โครงการช้างเผือก เป็นต้น

ความคิดเห็นที่ว่าผู้บริหารโรงเรียนควรจัดให้มีสื่ออุปกรณ์พลศึกษาอย่างเพียงพอ และการเรียนการสอนพลศึกษาควรได้รับความร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนจากบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียน อาจเป็นเพราะบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเป็นผู้มีส่วนสำคัญเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนพลศึกษา เช่น จัดสรรงบประมาณที่ได้รับจากรัฐในแต่ละปี โดยให้ความสำคัญในการจัดซื้อจัดหาวัสดุอุปกรณ์พลศึกษาเพราะการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์จะส่งผลให้ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังที่ คอรรี (Korri อ่างใน วาสนา มั่งคั่ง, 2527, หน้า 112) วิจัยพบว่าโรงเรียนที่ขาดแคลนอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกจะเป็นอุปสรรค ทำให้การจัดกิจกรรมตอบสนองความต้องการของนักเรียนแต่ละคนไม่ทั่วถึง และจะทำให้นักเรียนเกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อวิชาพลศึกษา

สำหรับนักเรียนเห็นว่า เนื้อหาวิชาพลศึกษาที่ได้เรียนนั้นมีความเหมาะสมไม่ยากหรือ
 ง่ายเกินไป ที่เป็นเช่นนี้เป็นเพราะเนื้อหาและกิจกรรมที่ครูใช้สอนนั้นนักเรียนสามารถเรียนรู้และปฏิบัติ
 ได้ ทั้งยังมีความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ตลอดจนต้องการให้โรงเรียนจัดการสอนพลศึกษาโดยให้ทุก
 คนได้มีโอกาสออกกำลังกาย การเรียนพลศึกษานั้นควรเรียนทั้งเนื้อหา ทฤษฎี และฝึกปฏิบัติควบคู่
 กันไปเพราะจะทำให้เกิดการเรียนรู้และทักษะในช่วงเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ยังเห็นว่าการเรียน
 พลศึกษาจะต้องมีสื่ออุปกรณ์ที่ พร้อมและพอเพียง ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุพรรณ
 จิตต์ภักดี (2524) ที่พบว่าปัญหาการจัดและดำเนินการโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียนราษฎร์เกี่ยวกับ
 สถานที่ อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก โรงเรียนขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย สถานที่
 ฝึกกีฬาในร่ม ซึ่งปัญหาดังกล่าวทำให้การจัดการเรียนการสอนพลศึกษาไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ ควร
 อีกประการหนึ่งการที่จะให้โอกาสนักเรียนทุกคนได้ออกกำลังกายโรงเรียนได้จัดการแข่งขันกีฬา
 ของโรงเรียนซึ่งมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนพลศึกษา อาจเป็นเพราะการแข่งขันกีฬาคือเป็นการกระตุ้น
 ให้นักเรียนมีความมุ่งมั่น หมั่นฝึกฝนเป็นตัวแทนสีของตนเอง เพื่อนำไปสู่การเป็นตัวแทนระดับ
 โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน อำเภอและระดับสูงขึ้นต่อไป นักเรียนเห็นว่าเวลาเรียนเหมาะสมดีแล้วเพราะ
 ช่วงเวลาที่ใช้ฝึกไม่ควรที่จะยาวหรือสั้นจนเกินไป การฝึกสั้นๆ หลายๆ ครั้งดีกว่าการฝึกยาวนาน
 เพียงครั้งเดียว เพราะการฝึกยาวนานทำให้นักเรียนเหนื่อยเกินไปจนเกิดความเบื่อหน่ายไม่สนใจ
 (วาสนา คุณาอภิสิทธิ์, 2539, หน้า 74) สำหรับการประเมินผลวิชาพลศึกษานั้นเห็นว่าควรประเมิน
 ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติไปพร้อมๆ กัน ดังที่ สมคิด ชิตประสงค์ (2517, หน้า 163) ได้ให้
 ข้อคิดในการวัดผลทางพลศึกษาไว้ว่าครูผู้สอนพลศึกษาควรจะได้วัดครอบคลุมทุกด้าน

นอกจากนี้นักเรียนยังเห็นว่า ครูผู้สอนพลศึกษาควรจบพลศึกษาโดยตรง ดังที่ ซิลเวสเตอร์
 (Silvester อังโน พีชเรช พิริยหะพันธ์, 2525, หน้า 64) วิจัยพบว่าครูผู้สอนถ้าได้รับการศึกษา
 ทางด้านพลศึกษามาโดยเฉพาะจะทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาพลศึกษามากขึ้น เพราะครูพลศึกษาที่ไม่
 มีวุฒิทางพลศึกษามักจะขาดหลักการและวิธีการสอนพลศึกษาที่ดี ปล่อยให้ให้นักเรียนเล่นตามลำพัง
 ซึ่งนักเรียนจะไม่ประสบผลสำเร็จทางการเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการสอนพลศึกษาบางกิจกรรม
 หรือบางขั้นตอนจำเป็นต้องอาศัยทักษะของครูผู้สอนในการสาธิตให้นักเรียนปฏิบัติตามเพื่อให้เกิด
 การเรียนรู้เป็นสำคัญ อาจทำให้ครูผู้สอนที่ไม่จบพลศึกษาโดยตรงและไม่มีทักษะละเอียดหรือข้ามขั้นตอน
 ในการสอนเป็นผลให้การเรียนรู้ของผู้เรียนไม่ครบลำดับขั้นตอน

ส่วนเพศของครูผู้สอนนักเรียนเห็นว่า จะเป็นชายหรือหญิงก็ได้ อาจเป็นเพราะว่าความ
 สามารถทางการกีฬาและการถ่ายทอดความรู้ทักษะต่างๆ นั้น ทั้งชายและหญิงสามารถที่จะปฏิบัติได้
 จะเห็นได้จากความสามารถของนักกีฬาโดยทั่วไป แต่ทั้งนี้ต้องมีเทคนิควิธีให้คำแนะนำและเป็น
 ผู้ฝึกสอนที่ดี หากครูผู้สอนพลศึกษามีทักษะการสอนพลศึกษาไม่ดีพอก็ควรที่จะเข้ารับการอบรม

หรือศึกษาจากผู้มีความรู้และประสบการณ์เพื่อเสริมทักษะในส่วนที่ไม่ดีพอ อีกทั้งยังเห็นว่าวิชาพลศึกษาเป็นวิชาที่ช่วยให้ร่างกายแข็งแรง จิตใจสดชื่น สมองปลอดโปร่งอาจเป็นเพราะพลศึกษาเป็นพื้นฐานในการพัฒนาศักยภาพทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ

ปัญหาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนมีความเห็นสอดคล้องกันเรื่องครูผู้สอนพลศึกษามีจำนวนไม่เพียงพออีกทั้งอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ขจรพงษ์ เพชรเลิศอนันต์ (2535, หน้า 125) และอารีรัตน์ วัฒนรุ่งเรือง (2535, หน้า 139) ที่พบว่าจำนวนครูมีน้อยไม่เพียงพอ งานรับผิดชอบของครูพลศึกษามีมาก ขาดสถานที่เปลี่ยนเครื่องแต่งกาย ไม่มีสนามกีฬาในร่มและอุปกรณ์ทางพลศึกษาไม่เพียงพอ ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะข้อจำกัดเกี่ยวกับงบประมาณของรัฐที่ไม่สามารถจะจัดสรรให้พอเพียงกับจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาทั่วประเทศได้

นอกจากนี้ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าครูผู้สอน ร้อยละ 63.54 เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี ร้อยละ 72.92 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่เป็นสาขาอื่น ๆ มีที่สำเร็จสาขาพลศึกษา ร้อยละ 9.38 และไม่เคยเข้ารับการอบรมการสอนพลศึกษาตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ถึงร้อยละ 71.87 ดังนั้นหากหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนประถมศึกษาจะจัดการอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะการสอนพลศึกษา อันเป็นการเพิ่มพูนเทคนิคการสอนและแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ของครู เพื่อส่งเสริมและพัฒนาความรู้อันเป็นแนวทางที่จะยกระดับมาตรฐานวิชาชีพครูให้สูงขึ้น ตามนโยบายที่ 3 ยุทธศาสตร์ที่ 2 ของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) (บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2538, หน้า 9) คือ พัฒนาครูประจำการอย่างเป็นระบบต่อเนื่อง โดยมีการพัฒนาความพร้อมแก่ครูประจำการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านเทคนิค การสอนที่เหมาะสมที่มุ่งให้รู้จักคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์แสวงหาความรู้ด้วยตนเองและรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ตลอดทั้งได้รับข่าวสารข้อมูลต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนที่ทันต่อสถานการณ์อย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้ นโยบายปฏิรูปการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2540, หน้า 3) ด้านการปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา รัฐบาลมุ่งเน้นให้ครูทุกคนได้เพิ่มพูนความรู้และทักษะในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี โดยในทุก 2 ปี ต้องผ่านการอบรมอย่างน้อย 1 ครั้ง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวผู้วิจัยคาดว่าน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการเรียนการสอนพลศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

จากการศึกษาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ได้พบสภาพของการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ตลอดจนความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งยังทราบถึงปัญหาและปัจจัยต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคและสามารถสนับสนุนให้การจัดการเรียนการสอนพลศึกษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางที่เป็นประโยชน์สำหรับบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. บุคลากรและหน่วยงานต้นสังกัดของโรงเรียนประถมศึกษา ควรให้ความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาด้วยการจัดสรรงบประมาณจัดซื้อสื่ออุปกรณ์พลศึกษาให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
2. พิจารณาโรงเรียนที่มีความเหมาะสมให้เป็นโรงเรียนประจำอำเภอ โรงเรียนศูนย์ประจำตำบลหรือกลุ่มโรงเรียนเพื่อจัดสร้างอาคารพลศึกษา สำหรับให้นักเรียนได้มีโอกาสฝึกซ้อมหรือทำการแข่งขันกีฬาได้เหมาะสมยิ่งขึ้น
3. พิจารณาจัดสรรบรรจุครูผู้สอนที่มีวุฒิต่างพลศึกษา เป็นครูผู้สอนพลศึกษาให้พอเพียง
4. ควรจัดให้มีการอบรม สัมมนา เพื่อเพิ่มพูนความรู้และเทคนิคการสอนพลศึกษาให้แก่ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาอย่างทั่วถึงทุกโรงเรียน

ข. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนพลศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนพลศึกษาของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดสอนโดยครูผู้สอนที่มีวุฒิต่างพลศึกษา กับครูผู้สอนที่ไม่มีวุฒิต่างพลศึกษา